

از مسئولیت تا مرز بندی ارتباطی

چند نکته کلیدی دربارهٔ

سواد اخلاقی آنلاین برای دختران و پسران

گروه فرهنگ: زیست همه انسان‌های معاصر و به‌خصوص نوجوانان دیگر محدود به جهان عینی نیست و جهان مجازی بخش بزرگی از زیست را تشکیل می‌دهد. از این رو آموزش رفتار به‌خصوص صحبت درباره آزارهای جنسی برای دختران و پسران نوجوان، در فضای مجازی باید عملی و بی‌قضاوت باشد.

نخست باید دربارهٔ مفهوم رضایت حرف زد؛ رضایت همیشه آگاهانه، آزادانه و قابل پس گرفتن است و در فضای دیجیتال هم مصداق دارد. آموختن اینکه «نه» گفتن حق است و «سکوت» به معنای «بله» نیست و اینکه رضایت برای دیدن یک تصویر به معنای رضایت برای ذخیره، بازنشر یا ارسال دوباره نیست، پایه‌ای‌ترین مهارت است. این آموزه‌ها باید با مثال‌های واقعی از چت و دایرکت و گروه‌های درسی همراه شود تا نوجوان بداند در موقعیت‌های روزمره چه می‌کند.

دوم، سواد تصویر و رسانه ضروری است. نوجوانان باید بفهمند تصویر صمیمی، هر چند «خودافشا» باشد، همچنان متعلق به صاحب تصویر است و بازنشر آن بدون رضایت، آزار، و در بسیاری از کشورها جرم است. باید دربارهٔ دیپ‌فیک‌ها، نشانه‌های دستکاری تصویر و راه‌های تشخیص و گزارش آموزش دید. آشنایی با ابزارهای حذف مبتنی بر هش، مانند StopNCII و سرویس‌های مخصوص افراد زیر ۱۸ سال مانند Take It Down، باید بخشی از برنامهٔ درسی مهارت‌های دیجیتال باشد تا نوجوان بداند اگر خطا کرد یا تحت فشار تصویری را فرستاد، هنوز راهی برای کاهش آسیب وجود دارد.

سوم، مهارت‌های مرزبندی ارتباطی را تمرین کنیم. تنظیمات پیام در پلتفرم‌ها، محدود کردن دریافت پیام از حساب‌های ناشناس، استفاده از فهرست‌های محدود، بستن دیدگاه‌ها در پست‌های حساس و شناخت نشانه‌های آزار مانند اصرار، تهدید ضمنی و جنسی‌سازی ناخواسته از پایه‌های ایمنی‌اند. در کارگاه‌های مدرسه می‌توان شبیه‌سازی گفت‌وگوها را اجرا کرد؛ چگونه به درخواست تصویر پاسخ منفی بدهیم، چگونه تهدید به انتشار را بی‌پاسخ بگذاریم و هم‌زمان شواهد را ثبت و کمک بخواهیم و چطور بدون قضاوت، به دوست‌مان که آزار می‌بیند، کمک کنیم.

چهارم، برای پسران باید از «مسئولیت» حرف زد. آموزش به پسران نباید فقط فهرست ممنوعیت‌ها باشد، بلکه باید مفهوم «همراهی فعال» را منتقل کند؛ نهی از بازنشر تصاویر، گزارش محتواهای آزارگرانه، دخالت بی‌خطر در گفت‌وگوها برای حمایت از قربانی و یادگیری اینکه شوخی جنسی بدون رضایت شوخی نیست، آزار است. پسران باید بفهمند الگوریتم‌ها با هر کلیک و بازنشر تقویت می‌شوند، پس هر بار دیدن و ارسال تصویر آزارگرانه به چرخهٔ خشونت کمک می‌کند. وقتی پسران یاد بگیرند دوست‌شان را از فشار همدستان برای گرفتن تصویر صمیمی بیرون بکشند، شبکه‌های آزار تضعیف می‌شود.

پنجم، سواد هیجانی و تاب‌آوری را جدی بگیریم. نوجوان باید بداند که اگر آزار دید، مقصر نیست و حق دارد خشمگین یا ترسان باشد. باید بداند که راه کمک وجود دارد؛ از جمله گفت‌وگو با مشاور مدرسه، تماس با خانواده یا بزرگسال مورد اعتماد، مراجعه به خدمات مشاورهٔ آنلاین و در صورت امکان و امنیت، گزارش در پلتفرم یا مسیرهای رسمی. تمرین‌های ساده تنفسی، مدیریت استرس و نوشتن وقایع برای مستندسازی هم کمک‌کننده‌اند. این تمرین‌ها وقتی در کلاس‌های مهارت زندگی یا مثال‌های دیجیتال همراه شود، به راهکارهای ملموس بدل می‌شود.

ششم، برای والدین و معلمان نیز برنامهٔ آموزشی لازم است. والدینی که با فناوری آشنایی ندارند، باید با تنظیمات پایهٔ گوشی و پلتفرم‌ها، مفهوم هشدارها و مسیرهای گزارش آشنا شوند. معلمانی که با نسلی روبه‌رو هستند که مرز میان خصوصی و عمومی را متفاوت می‌فهمد، باید ابزارهای گفت‌وگو و همدلی را در اختیار داشته باشند. اگر بزرگسالان به جای سرزنش، شنیدن و همراهی را انتخاب کنند، نوجوانان زودتر و صریح‌تر کمک می‌خواهند.

در نهایت، آزار جنسی آنلاین حاصل جمع تبعیض‌های قدیمی و فناوری‌های جدید است. برای مقابله با آن، راه‌حل باید چندلایه باشد؛ قانون شفاف و به‌روز که مسئولیت را تعیین کند، پلتفرم پاسخگو که حذف سریع و طراحی ایمن را جدی بگیرد، آموزش سراسری که از کودکی سواد رضایت و مرزبندی را آموزش دهد، شبکه‌های حمایتی که در نخستین ساعات کنار قربانی بایستند و رسانه‌ای که روایت را از مقصرسازی به همیاری جمعی تغییر دهد. مسیر دشوار است، اما تجربه‌های موفق در جهان نشان می‌دهد که می‌توان میدان را از آزارگران پس گرفت و حضور زنان را در فضای عمومی دیجیتال امن‌تر، پایدارتر و اثربخش‌تر کرد.

۲۴ ساعت
24 HOURShammihanmedia@gmail.com
@Hammihanonline

• صاحب امتیاز و مدیر مسئول: غلامحسین کرباسچی
• مشاوران: عباس عیدی و احمد زیدآبادی
• سردبیر: محمدجواد روح • معاون سردبیر: مهرداد خدیر • دبیر آنلاین: شبنم رحمتی
• دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمین منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)
• علی ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه) • آرش خاموشی (عکس)
• مدیر اداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری
• مدیر هنری: مهدی قربانی تبار
• هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی

• تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸
• لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • تلفن چاپخانه: ۰۲۱۴۶۸۲۱۱۱۴ • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۳۳۰۰۰

تحریریه‌های نیمه تعطیل

بررسی وضعیت رسانه‌ها در شرایط قطعی اینترنت

که مترجمان را بیکار و روند فعالیت خبرنگاران را مختل کرده است

در تحریریه حاضر می‌شوند. اما دسته دیگر به‌خصوص در حوزه بین‌الملل، برای دریافت اخبار خارجی مجبور شده‌اند تا پای شبکه‌های تلویزیونی اخبار بشینند و مطالب را بنویسند، ترجمه و منتشر کنند.

▼ فعالیت مترجم‌ها به صفر رسید

خبرگزاری‌های رسمی از جمله ایسنا، ایلنا، خبرآنلاین، ایبنا و سایت‌های خبری به‌ویژه رسانه‌های فناوری همچون رومیت و دیجیاتو نیز کم‌وبیش با مشکلات مشابه روزنامه‌ها در دریافت و انتشار مطالب مواجه هستند. البته یکی از نکته‌های مهم صحبت‌های برخی خبرنگاران تعدادی از سایت‌ها و خبرگزاری‌ها، افزایش چشمگیر بازدیدها و کامنت‌های مخاطبان است. به گفته دبیر بخش فناوری ایران رومیت، این رسانه فقط در روز جمعه با ۱۰ هزار کامنت مخاطبان مواجه شده و برخی کاربران نیز از بخش کامنت‌های این رسانه برای گفت‌وگو با یکدیگر و شکایت نسبت به قطع اینترنت استفاده می‌کنند. در این زمینه، بررسی سایت این رسانه نیز نشان می‌دهد که به دستور قضایی کامنت‌ها با محدودیت‌هایی مواجه شده‌اند. همین موضوع، باعث نگرانی‌هایی میان مدیران و گردانندگان این رسانه شده است. طبق گفته‌های دبیر بخش فناوری رومیت، این رسانه ماهانه ۲۰ میلیون بازدید دارد و بستن بخش نظرات آن، به اعتبارش ضرر به‌بزرگی وارد می‌کند.

مشابه این وضعیت درباره ایسنا نیز صدق می‌کند. یکی از خبرنگارهای این رسانه از افزایش چشمگیر کامنت‌ها و بازدیدها در این روزها خبر داد و گفت: «عمده خبررسانی در سرویس اقتصادی، درباره گزارش‌های میدانی و گفت‌وگوهای مرتبط با موضوعاتی همچون کالابرق، وضعیت پروازها، قیمت‌سکه، طلا و ارز است. در زمان جنگ ۱۲ روزه، اختلال پیام‌رسان‌های داخلی خیلی کمتر بود و از آن طریق، مطالب را در بین بخش‌های مختلف منتقل می‌کردیم، اما حالا این امکان با اختلال مواجه است.» او همچنین از بیکاری مترجم‌های این خبرگزاری نیز گفت: «عملاً مترجم‌ها به‌دلیل نبود دسترسی به سایت‌های خارجی، بی‌کمال شده‌اند و امکان فعالیت ندارند. به همین دلیل، در برخی سرویس‌ها از مدیریت درخواست کردیم تا تحریریه به شبکه‌های ماهواره برای ترجمه اخبار خارجی دسترسی داشته باشد.» باقی مشکلات تحریریه، سایت‌ها و خبرگزاری‌ها نیز مربوط به دریافت اخبار و انتشار آن‌هاست. یکی از خبرنگارهای رسانه‌های فناوری در این خصوص به هم‌میهن می‌گوید، بخش زیادی از محتواهای رسانه‌ها صرف بازنشر اخبار خبرگزاری‌های رسمی و بخش دیگر، یادداشت‌ها و مطالبات اعضای تحریریه است. این بدان معناست که تولید و انتشار مطالب بسیاری از رسانه‌ها به‌ویژه در بخش خبرهای بین‌الملل به صفر رسیده است.

▼ کیفیت و عمق مطالب کاهش یافته است

از آنجا که بخشی از سرورهای وردپرس از اینترنت بین‌الملل پشتیبانی می‌شود، اعضای برخی از تحریریه‌ها با چالش در انتشار اخبار مواجه شده‌اند. به گفته خبرنگار یکی از همین رسانه‌ها، در دوران جنگ حداقل امکان بازنشر اخبار در پیام‌رسان‌های داخلی وجود داشت، اما حالا فقط سایت‌ها یستر انتشار مطالب هستند که آن‌ها هم اختلال و کندی دارند. او حتی درباره تأثیر قطع اینترنت در نحوه تعامل با اکوسیستم اقتصاد دیجیتال مطرح کرد که پیش از این، شبکه‌های مجازی بهترین و راحت‌ترین راه برای دریافت اخبار و بیانیه‌های کسب‌وکارها بودند، اما با قطع کامل ارتباطات، روابط عمومی یکی از پلتفرم‌ها مجبور شد تا ببیانه را از پشت تلفن برای خبرنگار بخواند و او تایپ کند. منابع خبرنگارهای سایت‌ها و خبرگزاری‌ها نیز در شرایط فعلی به‌ارشور رسانه خودشان و سایر رسانه‌ها محدود شده است. خبرگزاری ایبنا که به‌صورت تخصصی در حوزه کتاب فعالیت می‌کند، این روزها اکثر مطالب تولیدی را مرتبط با معرفی کتاب‌ها، استفاده از آرشیو و گفت‌وگوهای محدود است. از طرف دیگر، رسانه‌ها باید به منابع متعدد و متنوعی برای خبررسانی دسترسی داشته باشند، اما حالا این منابع صرفاً به منابع رسمی محدود شده است. یکی از خبرنگارهای خبرآنلاین با اشاره به این چالش مطرح کرد که با قطع اینترنت، امکان ترجمه و سوزوپردازی از دست رفته و عمده مطالب تولیدی درباره مرور مطالب قبلاً منتشرشده و گفت‌وگوهای محدود درباره موضوعات اخیر است. در این شرایط، خبرنگاران در حالی برای خبررسانی در دوران بحرانی ارتباطات با چالش‌های متعددی دست‌وپنجه نرم می‌کنند که مشخص نیست این روند تا چه زمانی ادامه دارد. همچنین آن‌ها به‌دلیل افت کیفیت و عمق مطالب در روزهای اخیر نسبت به از بین رفتن مرجعیت و مخاطب‌بیش از پیش نگران هستند.

• صاحب امتیاز و مدیر مسئول: غلامحسین کرباسچی
• مشاوران: عباس عیدی و احمد زیدآبادی
• سردبیر: محمدجواد روح • معاون سردبیر: مهرداد خدیر • دبیر آنلاین: شبنم رحمتی
• دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمین منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)
• علی ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه) • آرش خاموشی (عکس)
• مدیر اداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری
• مدیر هنری: مهدی قربانی تبار
• هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی

• تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸
• لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • تلفن چاپخانه: ۰۲۱۴۶۸۲۱۱۱۴ • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۳۳۰۰۰

چهره

علامه و مجتهد

سیدجعفر شهیدی در سال ۱۲۹۷ در بروجرد به دنیا آمد. او در طول سال‌های زندگی‌اش، ریاست مؤسسه لغت‌نامه دهخدا و مرکز بین‌المللی آموزش زبان فارسی و استادتمامی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران را در کارنامه داشت. شهیدی از پژوهشگران برجسته زبان و ادبیات فارسی، فقه و تاریخ اسلام بود.

این استاد فقید همچنین از شاگردان علی‌اکبر دهخدا و بدیع‌الزمان فروزانفر در دانشگاه تهران بود و سال ۱۳۴۰ دکتری خود را در رشته ادبیات فارسی و تاریخ دریافت کرد. شهیدی همچنین در حوزه علمیه قم و نجف، زیرنظر سیدحسین طباطبایی پروجر دی و سیدابوالقاسم خوبی به تحصیل ادامه داد و موفق به کسب درجه اجتهاد شد. او علاوه بر همکاری در تدوین فرهنگ معین و لغت‌نامه دهخدا، چهار عنوان ترجمه، سه عنوان تصحیح و تعداد زیادی تألیف داشت که شماری از آن‌ها به زبان‌های خارجی ترجمه شده و جوایزی نیز دریافت کردند. این پژوهشگر فقید ۷۳ ساله در ماه ۱۳۸۶ در تهران درگذشت.

کتابخانه

عشق در فقر و نداری

تازه‌ترین ترجمه از رمان «مرد فقیر»، نوشته فتودور داستایوفسکی با چاپ انتشارات نیلوفر وارد بازار شد. داستایوفسکی این کتاب را در بیست‌و چهار سالگی‌اش نوشت و در سال ۱۸۴۶ منتشر کرد. قالب این رمان، نامه‌نگاری‌های یک مرد و یک زن است که هر دودر فقر و فلاکت به بسر می‌برند اما هم‌زمان عاشق یکدیگر هم هستند و در نهایت هم به

مردم فقیر نویسنده:

فتودور داستایوفسکی

مترجم: کاظم انصاری

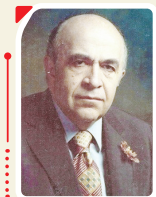
انتشارات: نیلوفر

که تلاش می‌کند از شرایط دشوار زندگی در زاغه‌های سن‌پترزبورگ جان‌ش را به سلامت عبور دهد و بار بار این کارش خطایی است اما حقوق بخور و نمیری می‌گیرد که کفاف زندگی‌اش را نمی‌دهد. از کتاب مردم فقیر (بیجان‌کار) تا کنون چندین ترجمه فارسی منتشر شده است. کاظم انصاری این رمان خواندنی را برای انتشارات نیلوفر ترجمه کرده است. کتاب در ۲۱۴ صفحه منتشر شده و برچسب قیمتی ۲۸۰ هزار تومانی دارد.

تاریخ

هویدا دبیرکل رستاخیز شد

۲۳ دی‌ماه ۱۳۵۳، امیرعباس هویدا به دبیرکلی حزب تازه‌تأسیس رستاخیز منصوب شد. هویدا در سال ۱۳۴۳ به نخست‌وزیری منصوب شده بود و در مدت ۱۰ ساله که از حضورش در این منصب می‌گذشت، توانسته بود با تأییدت از دستورات شاه، این مسئولیت را حفظ کند. دوران نخست‌وزیری هویدا، بیش از پیش مقام نخست‌وزیر را به پوسته‌ای میان‌تپه‌ای از آنچه قانون اساسی تعیین کرده بود، تبدیل کرد و موجب تحکیم بیشتر قدرت خودکامه محمدرضا پهلوی شد. او دست‌کم هفته‌ای یک‌بار با پهلوی دیدار و معمولاً چندین بار در طول روز، تلفنی با او صحبت می‌کرد؛ به گونه‌ای که شاه، تلفن ویژه‌ای برای او در نظر گرفته بود. گاه نیز سخنان میان آنها، به زبان انگلیسی یا فرانسوی بود. وقتی در سال ۱۳۵۳ سیاست‌تک‌حزبی در دستور کار پهلوی قرار گرفت، هویدا بار دیگر برای اجرای این سیاست مورد توجه قرار گرفت. این حزب در آستانه انقلاب منحل شد.

انالله و انا الیه راجعون

جناب آقای محمد شریعتمداری

درگذشت مادر گرامی تان را تسلیت می‌گویم و از خداوند منان برای آن مرحومه علو درجات و برای جنابعالی و بازماندگان محترم شکیبایی آرزو مندم.

غلامحسین کرباسچی